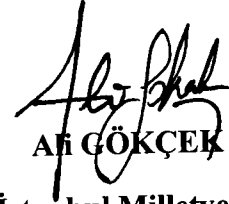

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir **URALOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **28.09.2023**

Ali GÖKÇEK**İstanbul Milletvekili**

Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2022 yılı raporuna göre; Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü karayolu, demiryolu ve tehlikeli madde taşımacılığı ile kombine taşımacılık ve lojistik faaliyetlerine ilişkin düzenleme ve denetleme faaliyetleri yürütmektedir. Anılan faaliyetler kapsamında, karayolu sektörüne ilişkin araç muayene istasyonlarının denetimleri, mesleki yeterlilik eğitim ve belgelendirme denetimleri, yol kenarı taşıt ve işletme denetimleri; demiryolu sektörüne ilişkin demiryolu araçları, demiryolu eğitim ve sınav merkezleri, bakımdan sorumlu kuruluşlar, tren makinistleri, kamu hizmeti yükümlülüğü denetimleri; tehlikeli maddelerin karayolu ve demiryolu ile taşınmasına ilişkin işletme ve araç denetimleri yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan incelemede, Genel Müdürlük tarafından yürütülen denetim faaliyetlerinde görev alan personel sayısının etkin denetim yapılabilmesi için yeterli olmadığı görülmüştür. Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü'nden alınan kurumsal yapıya ait veriler incelendiğinde; araç muayene istasyonlarının denetimlerinin 14 personel; mesleki yeterlilik eğitim ve belgelendirme denetimlerinin 19 personel, yol kenarı taşıt ve işletme denetimlerinin 18 personel; demiryolu araçları, demiryolu eğitim ve sınav merkezleri, bakımdan sorumlu kuruluş, tren makinisti, kamu hizmeti yükümlülüğü denetimlerinin 22 personel; tehlikeli maddelerin karayolu ve demiryolu ile taşınmasına yönelik işletme ve araç denetimlerinin 14 personel ile gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumluluk alanının karayolu, demiryolu ile tehlikeli mal ve kombine taşımacılığı gibi kapsamlı alanlar olduğu da göz önünde bulundurulduğunda denetim faaliyetlerini yürüten personel sayısının yeterli olmadığı görülmektedir.

Bahse konu faaliyetlerden biri olan araç muayene istasyonlarına ilişkin denetimlerin yetersizliği de dikkati çekmektedir. Genel Müdürlük personeli tarafından 2019 yılında 9, 2020 yılında 8, 2021 yılında 45 adet araç muayene istasyonuna yerinde denetim yapılmıştır. Ülkemizde 210 sabit, 5 motosiklet, 74 gezici ve 13 gezici traktör istasyonu olmak üzere toplam 302 adet istasyonda araç muayene hizmeti verilmektedir. Bu kapsamda ilgili birimde görev yapan 14 personel ile bu istasyonlara ilişkin etkin bir denetim yapılabilmesi mümkün görünmemektedir.

Türkiye'de periyodik araç muayenesinde yetkili ve görevli tek kuruluş olan TÜVTÜRK'ün istasyonları gerektiği gibi denetlenmemekte, araç muayenesinde tekel konumunda olan şirket adeta devlet denetiminden azade kılınmaktadır. 2023 yılı itibarıyla, TÜVTÜRK'ün bir binek otomobil muayenesi için 1.149,60 TL talep ettiği göz önüne alındığında, ilgili istasyonlarının ciddi ve sıkı bir denetimden geçirilmesi elzemdir. Bu çerçevede;

- 1- 2022 yılında ve gerçekleştirilen araç muayene istasyonu denetimi sayısı kaçtır?

- 2- 2023 yılının ilk 9 ayında gerçekleştirilen araç muayene istasyonu denetimi sayısı kaçtır?
- 3- Araç muayene istasyonlarının gerektiği gibi denetlenmediği yönündeki Sayıştay değerlendirmesi üzerine alınan tedbirler neler olmuştur?
- 4- 2022 yılında ülke genelinde kaç araç muayenesi gerçekleştirilmiştir? Bu muayenelerden TÜVTÜRK'ün aldığı hizmet bedeli toplamı ne kadar olmuştur?
- 5- 2023 yılının ilk 9 ayında ülke genelinde kaç araç muayenesi gerçekleştirilmiştir? Bu muayenelerden TÜVTÜRK'ün aldığı hizmet bedeli toplamı ne kadar olmuştur?
- 6- TÜVTÜRK'ün muayene başına devlete ödediği vergi tutarı ne kadardır? TÜVTÜRK'ün 2022 ve 2023 yılının ilk 9 ayında ödediği vergi toplamının yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 7- Araç muayenelerinde TÜVTÜRK'ün tekel pozisyonuna son verilmesi ve vatandaşlar lehine bir düzenlemeye gidilmesi düşünülmekte midir?